

Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid
Afdeling "Sociale Zekerheid"

SCSZG/16/163

BERAADSLAGING NR. 15/011 VAN 3 MAART 2015, GEWIJZIGD OP 1 SEPTEMBER 2015 EN 6 SEPTEMBER 2016, MET BETREKKING TOT DE MEDEDELING VAN PERSOONSGEGEVENS DOOR SIGEDIS AAN HET RIJKSINSTITUUT VOOR DE SOCIALE VERZEKERINGEN DER ZELFSTANDIGEN (RSVZ) EN AAN ZIJN SECUNDAIR NETWERK ALSOOK AAN BEPAALDE DIENSTEN VAN DE DIRECTIE-GENERAAL ZELFSTANDIGEN VAN DE FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID MET HET OOG OP DE CORRECTE BEREKENING VAN DE SOCIALE BIJDRAGEN IN HET KADER VAN HET SOCIAAL STATUUT VAN DE ZELFSTANDIGEN

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, inzonderheid op artikel 15;

Gelet op de aanvragen van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) en van zijn secundair netwerk van 11 februari 2015, 21 augustus 2015 en 27 juni 2016;

Gelet op de auditoraatsrapporten van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid van 12 februari 2015, 21 augustus 2015 en 6 juli 2016;

Gelet op het verslag van de heer Yves Roger.

A. ONDERWERP

1. Het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) en zijn secundair netwerk hebben al toegang tot een reeks persoonsgegevens in het kader van hun opdracht van berekening van de sociale bijdragen voor de zelfstandigen¹. Ze wensen echter

¹ Zie in dat verband de volgende beraadslagingen van het sectoraal comité van de sociale zekerheid: beraadslaging nr. 98/16 van 10 maart 1998, beraadslaging nr. 02/110 van 3 december 2002, beraadslaging nr. 03/45 van 6 mei 2003, beraadslaging nr. 04/024 van 6 juli 2004, beraadslaging nr. 06/048 van 18 juli 2006 en beraadslaging nr. 05/047 van 22 november 2005.

nieuwe gegevens te krijgen om controleopdrachten te kunnen uitvoeren. Het gaat enerzijds om controles met betrekking tot de bijdragecategorie (bijdragereeks) van de zelfstandigen en hun echtgenoot en anderzijds om een controle van de socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen die deel uitmaken van het secundair netwerk van het RSVZ.

2. In dat opzicht wensen het RSVZ en zijn secundair netwerk toegang te krijgen tot de databank met de loopbanen van de loontrekkenden en de ambtenaren die door SIGeDIS wordt beheerd. Hierdoor zouden zij immers gegevens van sectoren krijgen die niet aanwezig zijn in de DmfA of gegevens die er wel in opgenomen zijn maar waarbij de DmfA niet de authentieke bron is. Hierdoor zouden ze ook toegang krijgen tot reeds gecontroleerde en driemaandelijks samengevoegde gegevens in "gelijkgestelde dagen" voor het pensioen en in "gepresteerde dagen" alsook tot een beschrijving van deze soort dagen (loopbaancodes). De driemaandelijkse gegevens zijn noodzakelijk omdat in het stelsel van de zelfstandigen de bijdragen en de bijdragereeks driemaandelijks worden vastgelegd. De controles gebeuren dus om de drie maanden.

Bepaling van en controle op de bijdragecategorie (of bijdragereeks) van de zelfstandigen

3. Het RSVZ staat in voor de bepaling van de verzekeringsplicht van natuurlijke personen in het sociaal statuut van de zelfstandigen. Bij niet-aansluiting van een natuurlijke persoon bij een socialeverzekeringsfonds voor zelfstandigen moet hij de natuurlijke persoon in gebreke stellen om zich aan te sluiten en indien deze laatste niet binnen de termijn handelt, moet hij die persoon ambtshalve aansluiten bij het socialeverzekeringsfonds voor zelfstandigen van het RSVZ.
4. De socialeverzekeringsfondsen ondervragen het RSVZ regelmatig over de verzekeringsplicht. Wanneer het RSVZ de verzekeringsplicht van een persoon moet herzien, dan stuurt het een regularisatiebericht op naar het betrokken socialeverzekeringsfonds. De beslissingen over de verzekeringsplicht van het RSVZ bevatten informatie over de periode van de verzekeringsplicht, de bijdragereeks en de bijdragegrondslag. De database met betrekking tot de loopbaan van de loontrekkenden en de ambtenaren die door SIGeDIS wordt beheerd, bevat welnu zeer relevante informatie voor de bepaling van de bijdragecategorieën "zelfstandigen in bijberoep", "zelfstandigen die een bezigheid uitoefent die wordt gelijkgesteld met een bijberoep" en "meewerkende echtgenoot".

Bijdragecategorie "zelfstandige in bijberoep"

5. Met toepassing van de artikelen 35 en 36 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, onderscheiden de zelfstandigen in bijberoep zich van de zelfstandigen in hoofdberoep doordat ze een andere beroepsbezigheid uitoefenen of een andere statuut hebben. De bijdragecategorie die in het algemeen repertorium van de zelfstandigen overeenstemt met de bijdragereeks, bepaalt het recht op sociale prestaties en het bijdragenstelsel van de zelfstandigen.

6. Om de bijkomende bijdragereeks te kunnen bepalen, moeten het RSVZ en de socialeverzekeringsfondsen kunnen nagaan of een persoon gedurende een bepaalde periode naast zijn zelfstandigenactiviteit loontrekkend, ambtenaar, werkloos, gepensioneerd, met brugpensioen, in loopbaanonderbreking of met tijdskrediet, ziek of ander was en zijn pensioenrechten heeft behouden.
  7. De bijkomende bijdragereeks en de periode ervan worden op verschillende momenten tijdens de loopbaan van een zelfstandigen gecontroleerd, namelijk bij zijn aanvraag tot aansluiting, bij opdrachten tot opsporing, bij regularisaties van de verzekeringsplicht door het RSVZ en op elk ander ogenblik indien een bijzondere gebeurtenis zich voordoet. Het RSVZ heeft bovendien sinds 2006 een informaticatoepassing ingevoerd voor de controle van deze categorie van zelfstandigen. Deze verwerkt één keer per jaar alle zelfstandigen op basis van de bestanden die door de socialeverzekeringsfondsen worden overgemaakt. De controle op de bijkomende hoedanigheid voor de verzekeringsplicht van de betrokken personen gebeurt op basis van de raadpleging van de DmfA, het algemeen repertorium van de zelfstandigen van het RSVZ en het kadaster van de kinderbijslag. Wanneer het programma bepaalde personen verwerpt, wordt een verificatieprocedure opgestart door het betrokken socialeverzekeringsfonds door middel van het versturen van een brief aan de aangeslotene en/of het ondervragen van andere instellingen van sociale zekerheid indien nodig.
  8. Door toegang te krijgen tot de loopbaangegevens van de loontrekkenden en de ambtenaren, in het bijzonder tot het gegeven "gelijkgestelde dagen per kwartaal" zou in het kader van de controle van de zelfstandigen in bijberoep eveneens kunnen worden rekening gehouden met de gelijkgestelde authentieke gegevens voor het pensioen, namelijk die van de sectoren van de RVA en van de ziekenfondsen.
  9. Een verbetering van de performantie van de toepassing die deze zelfstandigen controleert, heeft een belangrijke impact op de werklust van de socialeverzekeringsfondsen met betrekking tot de door de toepassing verworpen aangeslotenen aangezien dergelijke controle betrekking heeft op een groot aantal personen. Vanuit het standpunt van de aangeslotenen en van de andere instellingen van sociale zekerheid zal deze verbetering eveneens bijdragen tot een vermindering van de administratieve rompslomp.
  10. De dienst Repertorium van het RSVZ die is belast met de controle en de opvolging van de gegevensuitwisselingen tussen het primair en het secundair netwerk, is tevens belast met het beheer van dit controleprogramma van de zelfstandigen in bijberoep. Hiertoe wenst hij tevens toegang te krijgen tot de gegevens van SIGeDIS.
  11. De jaargegevens worden tevens gevraagd omdat ze noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van een jaaroverzicht.
- Bijdragecategorie "zelfstandige die een bezigheid uitoefent die wordt gelijkgesteld met een bijberoep"*
12. Met toepassing van artikel 37, § 1, van voormeld koninklijk besluit van 19 december 1967 omvat deze categorie de werknemers die normaal gezien bijdragen voor een hoofdberoep

moeten betalen maar die dankzij hun echtgenoot recht hebben op afgeleide rechten. In dat geval kunnen deze werknemers vragen om gelijkgesteld te worden met zelfstandigen in bijberoep voor zover hun inkomens niet hoger liggen dan een bepaald bedrag.

13. Ze worden vervolgens aan dezelfde gerichte en jaarlijkse controles onderworpen als de zelfstandigen in bijberoep. Deze controles zouden aldus eenvoudiger kunnen verlopen dankzij de gegevens uit de databank die door de SIGeDIS wordt beheerd, namelijk op basis van de gelijkgestelde dagen en de gepresteerde dagen van de echtgenoot.

Bijdragecategorie "meewerkende echtgenoot"

14. Het sociaal statuut der zelfstandigen voorziet in een bijzonder statuut voor personen die hun zelfstandige echtgenoot helpen. Dit statuut wordt toegekend aan de persoon die geen eigen sociaal statuut heeft en ofwel getrouwd is, ofwel samenwoont (via een verklaring van wettelijke samenwoning) met een zelfstandige. Die persoon wordt dan verondersteld de hoedanigheid van meewerkende echtgenoot te hebben die onderworpen is aan het sociaal statuut der zelfstandigen met toepassing van artikel 7bis van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967. Hij moet bijgevolg ambtshalve worden aangesloten bij de Nationale Hulpkas tot bewijs van het tegendeel. Dit laatste bewijs kan worden geleverd door een verklaring op eer waarbij de persoon bevestigt dat hij zijn echtgenoot niet helpt en/of vervangt in zijn zelfstandigenactiviteit.
15. Er worden twee soorten meewerkende echtgenoten onderscheiden:
- ministatuut: tot 30 juni 2005 was de meewerkende echtgenoot enkel verplicht om aan te sluiten op het ministatuut, de minimale verplichting. Hij was aldus verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en voor het moederschap. Voor deze risico's bestonden er immers geen afgeleide rechten via de echtgenoot;
  - maxistatuut: tijdens de periode van 1 januari 2003 tot 31 december 2005 kon de meewerkende echtgenoot in plaats van het ministatuut ook kiezen voor het maxistatuut. Sinds 1 juli 2005 is de meewerkende echtgenoot verplicht om aan te sluiten voor het maxistatuut met uitzondering van de meewerkende echtgenoot die geboren is vóór 1 januari 1956. Hij geniet aldus een meer volledige bescherming.
16. Indien een persoon eigen rechten opent in het kader van de sociale zekerheid in de hoedanigheid van loontrekkende, ambtenaar of nog steeds actieve zelfstandige of als rechthebbende op een vervangingsinkomen, is die persoon niet onderworpen aan het statuut van de meewerkende echtgenoot. Vandaar de noodzaak voor het RSVZ om een aantal gegevens te controleren bij de betrokken sectoren.
17. In het kader van de administratieve vereenvoudiging heeft het RSVZ voor de sociale verzekeringsfondsen een procedure uitgewerkt met als doel de niet actieve echtgenoten van de personen die op 1 januari 2003 zelfstandig waren op te sporen en die ambtshalve aan te sluiten. Het heeft ook de procedure van de nieuwe aansluitingen aangepast om de mogelijk meewerkende echtgenoten op te sporen/systematisch aan te sluiten.

18. In het kader van de controle van dit statuut raadpleegt het RSVZ de databanken die hem ter beschikking worden gesteld om na te gaan of de echtgenoot minstens een halftijdse betrekking heeft in het stelsel van de werknemers of als ambtenaar en of hij zijn pensioenrechten behoudt krachtens een ander statuut. In die zin zou de toegang tot de databank van loopbaangegevens van de loontrekkenden en de ambtenaren die door SIGeDIS wordt beheerd, zeer nuttige aanvullende informatie kunnen verschaffen.

Controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen door het RSVZ

19. Juridisch gezien oefent de minister van Middenstand, met de tussenkomst van de Directie-generaal van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, de administratieve voogdij over de sociale verzekeringsfondsen uit. De dienst Inspectie van de Directie-generaal Zelfstandigen voert deze controle uit voor alles wat te maken heeft met het beheer van socialezekerheidsdossiers, die bij de verschillende sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen worden behandeld. Deze taak omvat dus de goedkeuring of de niet-goedkeuring van bepaalde beslissingen, onder meer de gegrondheid van de inning van sociale bijdragen.
20. De Directie-generaal Zelfstandigen gaat onder meer na of de gegevens die door het socialeverzekeringsfonds worden gebruikt bij het nemen van zijn beslissing wel correct zijn. Ze is bevoegd voor het annuleren van de beslissingen die ze foutief of overmatig acht. Ze kan de socialeverzekeringsfondsen ook verplichten om de vervolging voor te zetten.
21. De personeelsleden van de dienst Inspectie van de Directie-generaal Zelfstandigen moeten aldus dezelfde gegevens raadplegen als de gegevens die de socialeverzekeringsfondsen gebruikt hebben bij hun beslissingen.

Opdrachten van de Directie-generaal Zelfstandigen van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid

22. Bepaalde diensten van de Directie-generaal Zelfstandigen van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid wensen tevens toegang te krijgen tot die gegevens. Op functioneel en juridisch vlak hebben de bevoegdheden van de Directie-generaal Zelfstandigen immers betrekking op taken die behoren tot de opdrachten van de instellingen die deel uitmaken van het secundair netwerk van het RSVZ, namelijk de betaling en de opeisbaarheid van de sociale bijdragen en de toekenning van sociale uitkeringen².
23. De *Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen* moet zich uitspreken over aanvragen van volledige of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen die worden ingediend door zelfstandigen in hoofdberoep of na de pensioenleeftijd en die menen zich in staat van behoefte te bevinden. Om deze opdracht te vervullen, wenst de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen toegang te krijgen tot de loopbaangegevens om na te gaan of de zelfstandige gelijktijdig geen loontrekkende activiteit uitoefent omdat hij in dat geval geen vrijstelling van bijdragen mag vragen.

---

² Deze opdrachten worden beschreven in artikel 20, § 2ter en artikel 23bis, § 1, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 met het oog op de toepassing van het sociaal statuut van de zelfstandigen.

24. De *dienst Verplichtingen*: de sociale verzekeringsfondsen doen vaak een beroep op deze dienst voor specifieke dossiers van aangesloten leden met de vraag om een advies te verlenen of een beslissing te nemen. Hiertoe is het noodzakelijk dat deze dienst toegang krijgt tot dezelfde gegevens als de sociale verzekeringsfondsen.
25. De *dienst Verstrekkingen*: deze dienst moet soms bepaalde gevallen onderzoeken in geval van toekenning van de sociale verzekering bij faillissement, de moederschapshulp of in het kader van het nieuw gezinsplan waarbij een uitkering wordt toegekend wanneer de zelfstandige zijn activiteit tijdelijk stopzet voor de verzorging van een naast familielid. Deze uitkeringen zijn aan bepaalde voorwaarden onderworpen. Dankzij de raadpleging van de gegevens van SIGeDIS zou de dienst Verstrekkingen zich met kennis van zaken kunnen uitspreken wanneer de sociale verzekeringsfondsen hem gevallen ter advies voorleggen of wanneer het arbeidsauditoraat hem opheldering vraagt in het kader van een juridische procedure.
26. De gegevens die in het kader van deze aanvraag worden gevraagd zijn de volgende: de gegevens uit het blok "verdeling" in de databank van de loopbaangegevens van de loontrekkenden en de ambtenaren die door SIGeDIS wordt beheerd met de verschillende gegevensgroepen van de volledige loopbaan (informatie over de loopbaan, periode, behoud van de rechten). De gegevens worden voor de zelfstandige en zijn echtgenoot gevraagd op basis van hun rijksregisternummer.
27. De diensten Verplichtingen, Internationaal, Inspectie van het RSVZ, de dienst Inspectie en verplichtingen van de Directie-generaal Zelfstandigen van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid en de socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen die deze gegevens moeten gebruiken, wensen toegang te krijgen tot deze gegevens tot het jaar N-8 (indien N = lopende jaar) omdat ze beslissingen nemen of controles verrichten met betrekking tot de verzekeringsplicht en de bijdragereeks. De verjaringstermijn voor de sociale bijdragen bedraagt 5 jaar met toepassing van artikel 16, § 2, van voormeld koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 maar kan tot 8 jaar worden verlengd voor regularisatiebijdragen.

Verstrekken van advies over pensioenen

28. De zelfstandigensector wil de persoonsgegevens van SIGeDIS ten slotte ook aanwenden om advies over pensioenen te verstrekken. De socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen moeten hun aangeslotenen immers correct en volledig informeren over hun rechten en plichten op het vlak van de sociale zekerheid, waaronder ook de pensioenregeling (zie artikel 20, § 1, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen). Volgens de zelfstandigensector is er een aanhoudende stijging van het aantal sociaal verzekerden die om advies vragen, mede veroorzaakt door de toename van het aantal personen met een gemengde loopbaan, en worden de gestelde vragen ook steeds complexer. Door het gebruik van de SIGeDIS-persoonsgegevens zou op een vlotte wijze op de vragen van de sociaal verzekerden geantwoord kunnen worden. De persoonsgegevens zouden worden opgevraagd voor een zelfstandige en zijn echtgenoot, op grond van hun identificatienummer van de sociale zekerheid.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

- 29.** Het betreft een mededeling van persoonsgegevens waarvoor krachtens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid een principiële machtiging van de afdeling Sociale Zekerheid van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid vereist is.
- 30.** De mededeling beoogt gerechtvaardigde doeleinden, namelijk het vervullen van hun opdrachten door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) en de socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen die deel uitmaken van zijn secundair netwerk alsook door de voormelde diensten van de Directie-generaal Zelfstandigen van de Federale Overheidsdienst.
- 31.** De mee te delen persoonsgegevens zijn, uitgaande van het hogervermelde doeleinde, ter zake dienend en niet overmatig. Ze hebben enkel betrekking op personen die gekend zijn bij het RSVZ en op hun echtgenoot en die opgenomen zijn in de databank van de loopbaangegevens van de loontrekkenden en van de ambtenaren die door SIGeDIS wordt beheerd.
- 32.** Overeenkomstig artikel 14 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid moet de mededeling van persoonsgegevens via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid geschieden.
- 33.** Bij de verwerking van de persoonsgegevens moet er rekening worden gehouden met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens*, de uitvoeringsbesluiten ervan en elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Om deze redenen, machtigt

de afdeling Sociale Zekerheid van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid

het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen en zijn secundair netwerk alsook de vermelde diensten van de Directie-generaal Zelfstandigen van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid om toegang te krijgen tot de voormelde gegevens van SIGeDIS, met het oog op de correcte berekening van de sociale bijdragen in het kader van het statuut van de zelfstandigen en het verstrekken van pensioeninformatie aan de zelfstandigen.

Yves ROGER
Voorzitter

De zetel van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).